

KARJERAS ATTĪSTĪBAS ATBALSTA JOMAS

Karjeras attīstības atbalsts izglītības iestādē ietver trīs pamatjomas:

1. **Pašizziņa**, kas ietver:
 - izpratnes veidošanu par sevi, apkopojot un analizējot pašizpētē iegūto informāciju;
 - kritiskās domāšanas attīstīšanu, izvērtējot savas personības iezīmes, raksturu, vērtības, dotumus un spējas;
 - jēgpilnu un mērķtiecīgu jaunradi, paaugstinot savas kompetences.
2. **Karjeras iespēju izpēte**, kas ietver:
 - profesiju pasaules un tās attīstības pētīšanu;
 - dažādu izglītības un darba iespēju pētīšanu Latvijā un pasaulē;
 - daudzveidīgu informācijas avotu izmantošanu, izvērtējot, atlasot un analizējot karjeras informāciju;
 - digitālās prasmes izmantošanu karjeras informācijas atrašanā un izvērtēšanā.
3. **Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana**, kas ietver:
 - karjeras plāna veidošanu;
 - karjeras attīstības lēmumu pieņemšanu;
 - karjeras pašvadīšanu.

Karjeras izglītības īstenošanas inovatīvais aspekts.

Skolēnam karjeras izglītības apguves procesā ir iespēja:

- apgūt karjeras izglītību kompetenču pieejā;
- veikt padziļinātu sevi izpēti;
- noteikt savas personības tipa piemērotību konkrētām profesionālās darbības nozarēm;
- mācīties pēc individuāla mācību plāna atbilstoši savam mācīšanās stilam un personības tipam;
- izstrādāt personīgo “*Karjeras portfolio*” sevis izzināšanas un profesiju pasaules izpētes darbam ilglaicīgā nākotnē;
- saņemt karjeras konsultācijas: individuāli vai grupā.

Skolotājiem ir iespēja saņemt informatīvo un metodisko atbalstu no pedagoga karjeras konsultanta skolēna karjeras izglītības realizēšanai.

Skolēnu vecākiem ir iespēja:

- piedalīties izglītojošos semināros par karjeras atbalsta sniegšanu saviem bērniem;
- piedalīties profesionālo nozaru meistarklasēs;
- piedalīties stundu vadīšanā, iepazīstinot skolēnus ar savu profesiju;
- saņemt karjeras konsultācijas par sava bērna profesijas izvēli.

KARJERAS IZGLĪTĪBAS TEMATISKAIS PLĀNOJUMS

Iespējamais norises laiks Tematiskais virziens	Karjeras izglītības saturs	Sasniedzamais rezultāts Skolēna karjeras vadības prasmju (KVP) veidošanās/pilnveide	Atbildīgie	Pieaicinātie	Resursi
			Realizētāji izglītības iestādē	Speciālisti Nozaru profesionāļi Konsultanti	
<i>Skolotāju izglītošana karjeras vadības jautājumu iekļaušanā mācību priekšmetu saturā un ārpusstundu darbā</i>					
Augusta pēdējā nedēļa	Seminārnodarbība izglītības iestāžu pedagoģiskajam personālam “Metodiskie paņēmieni karjeras izglītības integrēšanā mācību un ārpusstundu darbā”.	Dalībnieki ir saņēmuši metodiskos materiālus un apguvuši praktiskus paņēmienus karjeras izglītības realizēšanai klases un mācību priekšmetu stundās, interešu izglītībā.	Pedagogs karjeras konsultants		Semināra telpa, tehniskais aprīkojums
Septembris	Pedagoģiskā personāla gatavošanās VIAA organizētajai “Karjeras nedēļas” norisei.	Dalībnieki ir saņēmuši informāciju, izdales materiālus, izveidojuši plānu “Karjeras nedēļas” organizēšanai.	Pedagogs karjeras konsultants	VIAA informācijas un karjeras departaments	Pavairoti izdales materiāli, sanāksmes telpa, tehniskais aprīkojums
<i>Skolēnu karjeras konsultēšana</i>					
Visu mācību gadu	Individuālās karjeras konsultācijas	Skolēniem iespējams noteikt bērna personības tipu un tā piemērotību atbilstošām profesionālajām nozarēm. KVP – sevis izzināšana. Topošie absolventi guvuši atbalstu karjeras izvēles procesā.	Pedagogs karjeras konsultants	Psihologs	Konsultēšanas telpa

		KVP – sevis izzināšana, lēmumu pieņemšana.			
<i>Darbs ar skolēnu “Karjeras portfolio”</i>					
Visu mācību gadu Karjeras izglītības nodarbībās, klases stundās, datorikas stundās	“Karjeras portfolio” sakārtošana vai papildināšana: struktūras izveide, skolēna personīgā karjeras plāna izstrāde mācību gadam, plānoto izpētes materiālu ievietošana.	Skolēni ir iesākuši veidot vai turpina papildināt iepriekšējā gadā iesākto personīgo “Karjeras portfolio”. KVP – mērķu izvirzīšana, plānošana, sevis izzināšana, pašvērtēšana, informācijas iegūšana un apstrāde.	Pedagogs karjeras konsultants, klašu audzinātāji	Datorikas skolotāji, vecāki	Pavairoti izdales materiāli, portfolio mapes
<i>Mācību priekšmetu tematiskās jomas saistībā ar noteiktām profesijām</i>					
Septembris Visās mācību priekšmetu stundās	Tematiskas stundas “Kurās profesijās ir nepieciešamas ... (mācību priekšmeta nosaukums) apgūstamās zināšanas, prasmes un iemaņas”. Mācību priekšmetu reklāmu izstādes (saistībā ar profesijām).	Skolēni prot sasaistīt konkrēta mācību priekšmeta saturu ar veicamo noteiktās profesijās un apgūto zināšanu praktisko pielietojumu reālajā dzīvē. Mācīšanās motivācijas paaugstināšanās. KVP – “darba pasaules” izpēte.	Visu mācību priekšmetu skolotāji	Ieteicams uzaicināt dažādu nozaru pārstāvjus	Profesiju katalogs, interneta resursi (profesijupasaule.lv), materiālu noformēšanai nepieciešamie līdzekļi
<i>Karjeras nedēļa saskaņā ar Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) vadlīnijām un organizētajiem pasākumiem</i>					
Oktobris	Seminārnodarbība 9.klašu skolēniem “Veiksmīgas karjeras veidošana” – par nosacījumiem un faktoriem, izvēloties turpmākās izglītības	Skolēni izprot karjeras veidošanas nosacījumus. KVP – iegūto zināšanu analīze, sintēze un pielietošana, lēmumu pieņemšana.	Pedagogs karjeras konsultants		Semināra telpa, tehniskais aprīkojums

	vai profesionālās darbības virzienu.				
Oktobris	Tikšanās ar izglītības iestādes absolventiem, vecākiem, kas pārstāv dažādas profesijas. Uzņēmumu produktu izstādes. Uzņēmumu reklāmu izstādes. Ekskursijas uz darbavietām.	Skolēni ir iepazinušies ar dažādu profesiju pārstāvju pieredzes stāstiem un profesijas apguves iespējām. KVP – “darba pasaules” izpēte.	Pedagogs karjeras konsultants (organizē, koordinē pasākumu norisi)	Izglītības iestādes absolventi, vecāki, nozaru profesionāļi	Tikšanās telpas, prezentēšanas aprīkojums, uzņēmumu reklāmas, ražotā produkcija
Oktobris	Ar profesiju saistītās nodarbes brīvajā laikā (hobiji). Zīmējumu, kolāžu, fotogrāfiju, rokdarbu u.c. brīvajā laikā radīto darbu izstādes “Mani vaļasprieki”, “Mana sapņu profesija” u.c..	Skolēni spēj saistīt brīvā laika nodarbes ar izvēlēto profesiju, ir pilnveidojuši radošās prasmes. KVP – dotumu un talantu pilnveide, kompetenču attīstīšana karjeras veidošanas aspektā.	Klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, pulciņu vadītāji	Vietējie mākslinieki, amatnieki, interešu grupu pārstāvji, vecāki	Mākslinieciskās noformēšanas līdzekļi
Oktobris	Radošās darbnīcas: meistarklases, skolēniem darbojoties kopā ar dažādu nozaru speciālistiem un amatniekiem.	Skolēni ir iepazinušies ar noteiktās darba nozarēs nepieciešamajām zināšanām un prasmēm un izmēģinājuši praktisko darbību. KVP – “profesiju pasaules” iespēju izzināšana praktiskā darbībā, talantu un dotumu pilnveide.	Pedagogs karjeras konsultants (koordinē pasākumu organizēšanu un norisi)	Dažādu nozaru speciālisti, amatnieki, vecāki – amatnieki, absolventi - amatnieki	Darbnīcu telpas
Oktobris	Vecāku seminārs / konference “Kā atbalstīt bērnu karjeras veidošanā un karjeras izvēlē”.	Vecāki ir guvuši izpratni par atbalsta sniegšanas iespējām	Pedagogs karjeras konsultants (organizē,	Lektors – karjeras vadības jautājumu speciālists.	Semināra telpa, datortehnika

		bērniem un saņēmuši profesionālus padomus.	koordinē, piesaista speciālistus)	Diskusijas dalībnieki – vecāki, karjeras konsultanti, VIAA, NVA, RIIMC pārstāvji	
<i>“Profesiju pasaules” izzināšana</i>					
Oktobris	Skolotāja profesija (saistībā ar Skolotāju dienu), skolotāju veidotas prezentācijas, stāsti par savu karjeras ceļu, foto, video, apbalvojumi u.c. izstādes.	Skolēni guvuši priekšstatu par skolotāja profesijas publiski “neredzamo” pusi. KVP – profesiju pasaules izzināšana.	Pedagogs karjeras konsultants (koordinē), mācību priekšmetu skolotāji	Absolventi – skolotāji, vecāki – skolotāji, bijušie skolas skolotāji	Prezentāciju demonstrēšanas resursi, izstāžu telpas
Novembris	Mācību ekskursijas uz kultūras iestādēm un uzņēmumiem (iepazīšanās ar apskates objektu darbinieku profesijām un viņu veicamā darba saturu).	Skolēni ir paplašinājuši zināšanas par dažādu iestāžu, uzņēmumu darbinieku profesijām. KVP – “profesiju pasaules” izpēte, daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde.	Direktora vietnieki, pedagogs karjeras konsultants.	Ekskursiju gidi, nozaru speciālisti	Līdzekļi ekskursiju apmeklējumam
Decembris	Profesiju izpēte jomās, kas saistītas ar svētku gatavošanu un darbinieku pienākumiem, strādājot svētku laikā.	Skolēni ir guvuši paplašinātu priekšstatu par profesijām, kas saistītas ar svētku gatavošanu vai darbu svētkos, to specifiku. KVP – “profesiju pasaules” izpēte.	Mācību priekšmetu skolotāji, pulciņu vadītāji	Nozaru speciālisti	Interneta resursi, profesiju apraksti

<i>Skolēna personības izzināšana</i>					
Novembris – decembris Karjeras izglītības nodarbībās, klases stundās	Nodarbības skolēnu interešu, dotumu, spēju, stipro pušu, mērķu, mācīšanās motivācijas izzināšanā, vērtību noteikšanā.	Skolēni ir iepazinušies ar personības izpētes metodēm un paņēmieniem. KVP – sevis izzināšana, pašvērtēšana, iegūto rezultātu analīze.	Pedagogs karjeras konsultants	Skolu psihologi	Pavairoti izpētes materiāli, darba lapas, pieejami interneta resursi
Novembris – decembris Karjeras izglītības nodarbībās, klases stundās	Kolāža “Mani karjeras mērķi” (tās centrā skolēna foto, kādas asociācijas, piktogrammas, simbola attēlojums vai zīmējums, apkārt centram atspoguļotas intereses, norises, kas iepriecina, vērtības, sapņi u.tml.).	Skolēni ir iemācījušies izveidot savus vizuālos profilus. KVP – sevis izzināšana, pašvērtēšana.	Klašu audzinātāji, pedagogs karjeras konsultants		Žurnāli, laikraksti, attēli, foto, datorgrafikas materiāli u.tml.
<i>Skolotāju un vecāku izglītošana</i>					
Janvāris	Seminārnodarbības “Skolēnu vajadzību ievērošana dažādos vecumposmos karjeras vadības prasmju veidošanā / pilnveidē”, “Karjeras informācijas resursu atrašana un izmantošana karjeras izvēles situācijā”.	Skolotāji un vecāki ir pilnveidojuši zināšanas par bērnu un jauniešu attīstības īpatnībām, to respektēšanu karjeras izglītības satura apgūvē un karjeras vadības prasmju veidošanā.	Pedagogs karjeras konsultants		Semināra telpa, prezentāciju demonstrēšanas resursi, pavairoti materiāli

“Darba pasaules iepazīšana”					
Janvāris Klases stundās, mācību priekšmetu stundās, karjeras izglītības nodarbībās	Tematiskas nodarbības par profesiju daudzveidību. Virtuālā “ēnošana”, sk.interneta resursus: www.profesijupasaule.lv www.nva.gov.lv www.prakse.lv www.jaunatne.gov.lv	Skolēni ir paplašinājuši priekšstatu par dažādu profesiju darbavietu vidi, pētot attēlu galerijas, ir izzinājuši profesiju apguves iespējas pēc 9.klases beigšanas. KVP – “profesiju pasaules” izpēte, daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde.	Klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, pedagogs karjeras konsultants	Datorikas skolotāji	IT resursi, uzskates līdzekļi
Janvāris Klases stundās, karjeras izglītības nodarbībās	Profesionāļu profilu veidošana (apraksti, prezentācijas, attēlu galerijas, kolāžas, zīmējumi, foto, video u.tml.). Izstādes.	Skolēni ir paplašinājuši priekšstatu par dažādām profesijām. KVP – “profesiju pasaules” izpēte, daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde.	Klašu audzinātāji, pedagogs karjeras konsultants		Noformēšanas līdzekļi, IT resursi
Piedalīšanās valsts organizētajā pasākumā “Ēnu dienas”					
Februāris	“Ēnošana” dažādās iestādēs, uzņēmumos, izglītības iestādēs, to skaitā augstskolās, vietējā pašvaldībā, skolēnu vecāku darbavietās. Foto, video veidošana. Profesiju aprakstu veidošana.	Skolēni ir guvuši priekšstatu par dažādu iestāžu un uzņēmumu darba saturu un vidi, darbinieku pienākumiem un dažādās profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un atbilstošo izglītību. KVP – “profesiju pasaules” izpēte, lēmumu pieņemšana.	Pedagogs karjeras konsultants (koordinē, piedāvā “ēnošanas” veidlapas, interviju materiālus)	Speciālisti savās darbavietās, to skaitā vecāki, absolventi, pašvaldību darbinieki	Interneta vietne www.enudiena.lv , “ēnošanas” izdales materiāli, tehniskie līdzekļi foto, video veidošanai

Darbs e-vidē sevis izzināšanā un “profesiju pasaules” izpētē

<p>Marts</p> <p>Klases stundās, datorikas stundās, karjeras izglītības nodarbībās</p>	<p>E-vides izmantošana skolēnu pašizziņā un pašvērtēšanā, strādājot datora un interneta vidē (testu, uzdevumu, darba lapu u.c. izpilde).</p> <p>E-vides izmantošana skolēnu personīgo profilu izveidē (prezentācijas par sevi: psiholoģiskais portrets, intereses, dotumi, talanti, hobiji, vērtības, mērķi, sasniegumi u.tml.).</p> <p>E-vides izmantošana izglītības iestāžu mājaslapu izpētē.</p> <p>Iegūtās informācijas saistīšana ar mācību priekšmetu tematiskajām jomām.</p> <p>Jauniešu sabiedriskās līdzdalības iespēju izpēte.</p>	<p>Skolēni ir iemācījušies izmantot e-vides iespējas pašizziņā.</p> <p>KVP – sevis izzināšana, pašvērtēšana, IKT izmantošana, digitālā pratība.</p> <p>Skolēni ir iemācījušies izveidot un prezentēt savus profilus.</p> <p>KVP – IKT izmantošana, digitālā pratība, daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde, sevis izzināšana, pašvērtēšana.</p> <p>Skolēni ir papildinājuši prasmes lietot e-vidi tālākizglītības un darba tirgus, brīvprātīgo un nevalstisko organizāciju darbības izpētē Latvijā un citviet pasaulē.</p> <p>KVP – IKT izmantošana, digitālā pratība, daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde, “profesiju pasaules” izpēte, lēmumu pieņemšana.</p>	<p>Pedagogs karjeras konsultants (piedāvā interneta resursus), klašu audzinātājs</p>	<p>Skolas psihologs, datorikas skolotājs</p>	<p>Datortehnika, interneta resursi: www.niid.lv, www.nva.gov.lv, www.prakse.lv, www.viaa.gov.lv, www.jaunatne.gov.lv, www.profesijupasaule.lv.</p>
--	---	--	--	--	---

<i>Izstāde “Skola – 20...” izglītības iestādē</i>					
Aprīlis Klases stundās, mācību priekšmetu stundās, karjeras izglītības nodarbībās	Interaktīvas vispārējās vidējās izglītības iestāžu, ģimnāziju, profesionālās izglītības iestāžu prezentācijas. Mācību un studiju programmu informatīvo materiālu izstāde.	Izstādes apmeklētāji ir papildinājuši zināšanas par tālākizglītības un darba iespējām, par nepieciešamo izglītību šo iespēju realizēšanai. KVP – daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde, “profesiju pasaules” izzināšana, lēmumu pieņemšana.	Pedagogs karjeras konsultants (organizē, koordinē), klašu audzinātāji	Izglītības iestāžu pārstāvji	Izstādes telpas, izstāžu stendi, prezentāciju projicēšanas iekārta
<i>Skolēna personības tipa saskaņošana ar profesiju profiliem</i>					
Aprīlis Klases stundās, mācību priekšmetu stundās	Motivācijas, vērtību sistēmas, interešu, dotumu, prasmju, rakstura, veselības loma dažādās profesijās veicamajos darbos (saistībā ar mācību priekšmetu stundās apgūto).	Skolēni iemācījušies sevis izzināšanu saistīt ar karjeras iespējām noteiktās profesijās. KVP – sevis izzināšana, lēmumu pieņemšana.	Klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji	Pedagogs karjeras konsultants (piedāvā materiālus)	Izdales materiāli, darba lapas (personības izpētei), interneta resursi
<i>Skolēnu karjeras plānu izstrāde</i>					
Maijs Karjeras izglītības nodarbībās, individuālajās karjeras konsultācijās	Skolēna rīcības plāna izstrāde pēc strukturētiem paraugiem personīgai izaugsmei un sasniegumiem mācību un interešu jomās.	Skolēni ir iemācījušies izveidot personīgo karjeras izaugsmes plānu. KVP – iespējamā rīcības plāna veidošana, lēmumu pieņemšana.	Pedagogs karjeras konsultants (piedāvā plāna paraugus)		Izdales materiāli, plānu paraugi

<i>Karjeras izglītības informatīvi metodiskie materiāli skolas bibliotēkā</i>					
Visu mācību gadu	Karjeras izglītības materiālu tematiska sakārtošana un datu bāzes veidošana / papildināšana. Karjeras izglītības stundu un pasākumu organizēšana bibliotēkā.	Skolas bibliotēkā ir izveidota informatīvi metodiskā karjeras izglītības nodaļa. KVP – daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana.	Bibliotekārs	Pedagogs karjeras konsultants (piedāvā metodisko bāzi)	Karjeras izglītības metodiskie, informatīvie un izdales materiāli, DVD, foto, video, izstāžu materiāli
<i>Karjeras izglītības sadaļas uzturēšana skolas mājaslapā</i>					
Visu mācību gadu	Karjeras izglītības sadaļas izveide vai papildināšana skolas mājaslapā. Karjeras izglītības realizēšanas procesa atspoguļošana, informatīvo materiālu ievietošana.	Skolēni ir iemācījušies strādāt ar mājaslapas satura veidošanu un materiālu ievietošanu. KVP – digitālā prasība, daudzveidīgu informatīvo resursu izmantošana un apstrāde.	Mājaslapas uzturētājs	Pedagogs karjeras konsultants (piedāvā metodisko bāzi)	IKT, interneta resursi, karjeras izglītības materiāli, foto, video, DVD

ABSOLVENTU TURPMĀKO GAITU MONITORINGS UN ABSOLVENTU IESAISTĪŠANA KARJERAS ATTĪSTĪBAS ATBALSTA ĪSTENOŠANĀ

Absolventu turpmāko gaitu monitorings ir kā viens no izglītības iestādes pašvērtējuma ziņojumā iekļaujamiem kritērijiem jomas “Atbalsts izglītojamiem” izvērtējumam, lai raksturotu atbalstu karjeras izglītībā.

Tabulā apkopojama informācija par skolēnu turpmākajām gaitām (izglītība un nodarbinātība) pēc pamatizglītības ieguves. Tajā apkopojami dati:

- par pamatizglītību ieguvušo skaitu, no tiem, cik turpina mācības vispārējās vidējās izglītības iestādē, cik profesionālās izglītības iestādē, cik neturpina mācības un cik strādā.

Tabula, kurā apkopot ziņas par absolventiem

Cieceres pamatskola									
2023./2024. mācību gads									
ABSOLVENTU TĀLĀKIZGLĪTĪBA									
Klase	Beidza		Turpina mācības vispārējās vidējās izglītības iestādē	Turpina mācības profesionālās izglītības iestādē	Neturpina mācības	Strādā	Nemācās un nestrādā	Cita izvēle	Nav informācijas
	Ar apliecību	Ar liecību							
9.									

KARJERAS IZGLĪTĪBAS ĪSTENOŠANAS METODEDES UN PAŅĒMIENI

Karjeras izglītības procesā var izmantot dažādus metodiskos paņēmienus un materiālus:

- darba lapas par karjeras tēmām;
- karjeras *portfolio* izveide;
- cilvēka dotumu, interešu, prasmju, vērtību, gaidu un darba spēju testēšana;
- karjeras konsultēšana individuāli un grupās;
- diskusijas un pārrunas grupā;
- karjeras informācijas resursu iegūšana, analīze un izmantošana;
- darbs e-vidē, IKT izmantošana;
- lēmumu pieņemšanas modeļu apguve, lēmumu pieņemšanas prasmju attīstīšana;
- profesionālā pētniecība un profesiju pētīšana.

Karjeras konsultante: Svetlana Ķīģele